Umowa nr ...../ 2024
dzierżawy nieruchomości gruntowych

zawarta w dniu ..... r. pomiędzy:

Biebrzańskim Parkiem Narodowym, z siedzibą w Osowcu Twierdzy 8, 19-110 Goniądz, NIP: 546-13-90-705, reprezentowanym przez Artura Wiatra - Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego zwanym w dalszej części umowy „**Wydzierżawiającym**" lub „BbPN",

a

....., NIP/REGON: ……,
z siedzibą w ....., reprezentowanym przez .....,
zamieszkałym/zamieszkałego* w ....., NIP/PESEL: .....,
zwanym w dalszej części umowy „**Dzierżawcą**",

zwanymi w dalszej części umowy, razem i osobno, „Stronami",

o następującej treści (dalej jako „Umowa"):

§ 1

1. **Wydzierżawiający** oddaje **Dzierżawcy** w dzierżawę grunty wskazane w ogłoszeniu o przetargu znak: ..... z dnia ……2024 r., na okres od dnia ..... do dnia 15 marca 2029 r. z przeznaczeniem na cele rolnicze i użytkowanie zgodnie z wymogami ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych poprzez realizację zabiegów ochrony czynnej w nieleśnych ekosystemach lądowych (dalej jako „Przedmiot dzierżawy"). Przedmiot dzierżawy został szczegółowo opisany w załączniku nr 1 do Umowy - *Wykaz dzierżawionych nieruchomości wraz z kategoriami użytkowania*. Jego lokalizacja została zobrazowana na mapach poglądowych w załączniku nr 2 do Umowy.
2. **Wydzierżawiający** oświadcza, że Przedmiot dzierżawy stanowi własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym BbPN lub własność BbPN.
3. **Dzierżawca** oświadcza, że:
   a) zapoznał się z Przedmiotem dzierżawy, zna dokładne położenie nieruchomości, przebieg granic i nie wnosi żadnych zastrzeżeń co do jego stanu;
   b) przed podpisaniem Umowy został uprzedzony przez **Wydzierżawiającego** i przyjmuje do wiadomości bez zastrzeżeń, że szczegółowe dane gruntów, wskazane w załącznikach nr 1 i 2a i 2b do Umowy (*Wykaz dzierżawionych nieruchomości wraz z kategoriami użytkowania*, *Położenie Przedmiotu dzierżawy*) zostały przez **Wydzierżawiającego** opracowane zgodnie z najlepszą wiedzą, na podstawie dostępnej dokumentacji, w tym ewidencji gruntów i budynków, jednak bez dokonywania pomiarów geodezyjnych w terenie. W związku z tym, dane wskazane w ww. załącznikach mogą różnić się od wyników pomiarów dokonanych w terenie. W tej sytuacji **Dzierżawca** oświadcza, że nie będzie występować wobec **Wydzierżawiającego** z żadnymi roszczeniami z tytułu ewentualnych niezgodności w zakresie wskazywanych w Umowie powierzchni poszczególnych gruntów.
4. Wykonywanie zabiegów ochronnych, określonych w Umowie, ma przede wszystkim na celu ochronę przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).
5. Ilekroć prawa lub obowiązki **Dzierżawcy**, wynikające z Umowy, pozostawałyby w sprzeczności albo byłyby nie do pogodzenia z jakimikolwiek obowiązującymi przepisami o ochronie przyrody, pierwszeństwo mają przed Umową te przepisy.

§ 2

1. Przedmiot dzierżawy zostanie wydany **Dzierżawcy** w terminie do 7 dni od dnia podpisania Umowy na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, który stanowi załącznik nr 3 do Umowy.
2. Korzyści i ciężary związane z Przedmiotem dzierżawy przechodzą na **Dzierżawcę** z dniem podpisania Umowy.

§ 3

W ramach Umowy, **Dzierżawca** ma prawo do używania gruntów i pobierania pożytków wyłącznie w sposób określony Umową oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 4

Dzierżawca jest obowiązany:

1. Na gruntach objętych Umową wykonywać zabiegi ochronne zgodnie z wymogami ochrony przyrody, wg wytycznych zawartych w załączniku nr 1 i 2 do Umowy.
2. Do uzgodnienia z **Wydzierżawiającym** *Porozumienia ws. działań ochronnych na lata 2024-2029* (dalej zwanego „Porozumieniem*"),* obejmującego cały okres dzierżawy, sporządzonego wg wytycznych z załącznika nr 4 do Umowy. Projekt Porozumienia należy złożyć w ciągu 60 dni od dnia podpisania Umowy. **Wydzierżawiający** uzgadnia Porozumienie w formie pisemnej, przy czym przed uzgodnieniem jest uprawniony wezwać **Dzierżawcę** do wniesienia poprawek do Porozumienia.
3. Do uzgodnienia z **Wydzierżawiającym** odstępstw od realizacji zabiegów uzgodnionych Porozumieniem, m.in. zmiany sposobu i powierzchni wykonania zabiegów czy przebiegu tras dojazdowych. W przypadku zmian planowanych działań należy uzgodnić korektę Porozumienia przed przystąpieniem do ich realizacji. Wydłużenie terminu wykonywania prac nie wymaga zmiany treści Porozumienia. Wystarczające jest wcześniejsze pisemne zgłoszenie zmiany i uzyskanie pisemnej zgody **Wydzierżawiającego**. Szczegóły takiego zgłoszenia zawarte zostały w załączniku nr 2b do Umowy.
4. Do uzgodnienia z **Wydzierżawiającym** wstępu na dzierżawione grunty w danym sezonie poprzez złożenie wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do Umowy, o zatwierdzenie wykazu osób, pojazdów i sprzętu przewidzianych do realizacji zabiegów w danym sezonie. Wniosek o uzgodnienie wstępu należy złożyć co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem prac. **Wydzierżawiający** dopuszcza odmowę uzgodnienia wstępu w sytuacji niezłożenia sprawozdań wymienionych w § 4 ust. 7 lit. a, b za lata ubiegłe.
5. Do uzyskania od właściciela gruntu, przez który przechodzi trasa dojazdu do dzierżawionych gruntów, zgody na korzystanie z nich oraz do utrzymania na swój koszt tras dojazdowych w stanie umożliwiającym korzystanie z nich zgodnie z przeznaczeniem.
6. Do skutecznego zgłoszenia:
   1. z co najmniej 3 dniowym wyprzedzeniem:
   a) rozpoczęcia prac: koszenia, zbioru, wywozu biomasy,

   2. w terminie 3 dni od zakończenia prac:
   a) koszenia i zbioru biomasy,
   b) zakończenia wywozu biomasy;

   w danym sezonie mailowo lub za pomocą wiadomości tekstowej (SMS) do właściwego miejscowo konserwatora obwodu ochronnego. W zawiadomieniu należy podać: nr umowy, której dotyczy zgłoszenie, miejsce i czas rozpoczęcia i/lub zakończenia prac oraz ich rodzaj.
7. Składania **Wydzierżawiającemu** sprawozdań z realizacji działań: sporządzonych zgodnie z załącznikiem nr 6 do Umowy.
   1. Sprawozdania należy złożyć w terminie do **10 stycznia roku** następnego za rok poprzedni. Treści zawarte w dokumencie muszą być poświadczone własnoręcznym podpisem właściwego miejscowo Konserwatora Obwodu Ochronnego.
   2. W przypadku niedokończenia zabiegów przed końcem danego roku kalendarzowego (dotyczy realizacji zabiegu: usuwanie drzew i krzewów) Sprawozdanie z ich realizacji należy złożyć w terminie dwóch tygodni od zakończenia prac. Informacje zawarte w przedkładanym **Wydzierżawiającemu** sprawozdaniu winny być potwierdzone przez właściwego Konserwatora Obwodu Ochronnego.
   3. W przypadku planowanego nieprowadzenia działań ochronnych w danym sezonie zgodnie z uzgodnionym *Porozumieniem ws. działań ochronnych na lata 2024-2029*, **Dzierżawca** zwolniony jest z obowiązku składania Sprawozdania z danego sezonu.
8. Przestrzegać obowiązujących na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego przepisów prawa, chociażby pozostawały one w sprzeczności z prawem **Dzierżawcy** do używania gruntów i pobierania z nich pożytków.
9. Do nieskładowania na użytkowanych gruntach jakichkolwiek przedmiotów niebezpiecznych dla środowiska, w tym w szczególności: materiałów łatwopalnych i odpadów. Za materiał łatwopalny uznaje się również bele siana.
10. Do niezwłocznego stosowania się do poleceń **Wydzierżawiającego** lub wyznaczonego przez niego przedstawiciela.
11. Do informowania **Wydzierżawiającego** niezwłocznie o działaniach lub zdarzeniach niezgodnych (lub budzących wątpliwość co do zgodności) z istniejącymi ustaleniami między Stronami.

12. Do usunięcia skoszonej i zalegającej na gruncie biomasy, również z ubiegłych sezonów, przed przystąpieniem do działań ochronnych. Planowany wywóz zalegającej biomasy z lat ubiegłych wymaga uwzględnienia w dokumentach, o których mowa w §4 ust. 2 i 4, jeśli dotyczy.
13. Do organizacji prowadzonych prac przewidzianych *Porozumieniem*: ich technologii, zakresu, terminu w sposób umożliwiający wywiązanie się z uzgodnień *Umowy*.
14. Wyposażenia pojazdów używanych do realizacji postanowień umowy w sprawny i funkcjonalny system przeciwpożarowy, złożony co najmniej z gaśnic.

§ 5

1. Wszelkie działania, niezawarte w Porozumieniu, o którym mowa §4 ust. 2 Umowy, wymagają pisemnej zgody **Wydzierżawiającego**.
2. W każdym czasie, za pisemną zgodą obu Stron, możliwe jest dokonanie zmiany Porozumienia– jeśli jest to zgodne z wymogami ochrony przyrody i kategorią użytkowania wskazaną w załączniku nr 1.
3. Zamiar zmiany Porozumienia należy zgłosić na piśmie, przedstawiając nowy projekt Porozumienia do uzgodnienia **Wydzierżawiającemu**, z odpowiednim wyprzedzeniem. Szczegóły składania korekty zawiera załącznik nr 4 do Umowy.

§ 6

1. **Wydzierżawiający** ma prawo do wydawania **Dzierżawcy** poleceń w sprawie terenu objętego Przedmiotem dzierżawy, jeżeli tylko uzna, że postępowanie **Dzierżawcy** lub działających w jego imieniu osób, chociażby zgodne z prawami wynikającymi z Umowy, narusza lub grozi naruszeniem przepisów o ochronie przyrody albo zagraża w jakikolwiek sposób ochronie przyrody.
2. **Wydzierżawiający** może nakazać **Dzierżawcy** określone zachowania, mające na celu zapewnienie przestrzegania obowiązujących przepisów, w tym zakazać czasowego wstępu na teren objęty Przedmiotem dzierżawy, nakazać usunięcie przedmiotów oraz osób przebywających na danym terenie w imieniu **Dzierżawcy**, które **Dzierżawca** wprowadził bez uzgodnienia na teren objęty Przedmiotem dzierżawy.
3. **Wydzierżawiający** nie odpowiada za szkodę powstałą wskutek wykonania przez **Dzierżawcę** polecenia **Wydzierżawiającego**, chyba że **Dzierżawca** wykaże, iż polecenie to było w sposób oczywisty nieuzasadnione.
4. **Wydzierżawiający** ma prawo do przeprowadzania kontroli na terenie objętym Przedmiotem dzierżawy z wykonywania obowiązków wynikających z Umowy oraz wstępu na dzierżawiony obszar bez powiadamiania i udziału **Dzierżawcy**.
5. **Dzierżawca** ma obowiązek stawienia się w miejscu prowadzenia kontroli, jeżeli został zawiadomiony o jej terminie, a jego stawiennictwo uznano za niezbędne. Z kontroli sporządza się protokół, a ustalenia i zalecenia zawarte w protokole są wiążące dla **Dzierżawcy,** chociażby ten nie był obecny podczas kontroli.
6. Nie zastosowanie się przez **Dzierżawcę** do zaleceń pokontrolnych, w terminie określonym przez **Wydzierżawiającego**, stanowi podstawę do wypowiedzenia Umowy przez **Wydzierżawiającego** ze skutkiem natychmiastowym z winy **Dzierżawcy** oraz naliczenia z tego tytułu kary umownej, określonej w § 13 ust. 6 Umowy.
7. **Wydzierżawiającemu** (lub upoważnionym przez niego podmiotom) przysługuje prawo do wykonywania na terenie objętym Przedmiotem dzierżawy zadań własnych, wynikających z odrębnych przepisów lub umów, a nienaruszających warunków Umowy.

§ 7

Dzierżawcę obowiązuje zakaz wjazdu pojazdami mechanicznymi oraz podejmowania jakichkolwiek działań na terenie objętym Przedmiotem dzierżawy, po raz pierwszy w danym sezonie obowiązywania Umowy, bez uzyskania uprzednio pisemnej zgody **Wydzierżawiającego**, o której mowa w § 4 ust. 4 Umowy oraz bez poinformowania Wydzierżawiającego o rozpoczęciu prac, o którym mowa w § 4 ust. 6.

§ 8

Dzierżawca jest zobowiązany do opłacania czynszu na rzecz **Wydzierżawiającego**.

1. Za 2024 rok (tj. za okres obowiązywania Umowy w tym roku kalendarzowym) w wysokości wynikającej z oferty wyłonionej w drodze przetargu w kwocie netto ..... zł (słownie: ..... złotych) + podatek VAT wynikający z ustawy. Czynsz za 2024 rok będzie płatny w terminie do 21 dni od dnia podpisania Umowy, na podstawie wystawionej faktury.
2. Za każdy kolejny rozpoczęty rok kalendarzowy dzierżawy - wg stawki z roku poprzedniego zaktualizowanej zgodnie ze wskaźnikiem opublikowanym Komunikatem Prezesa GUS w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok poprzedni. W przypadku, gdy ww. wskaźnik jest ujemny, czynsz nie ulega zmianie.

3. **Dzierżawca** opłaca czynsz dzierżawny z góry, w terminie do dnia 31 marca/25 lutego* każdego kolejnego roku kalendarzowego obowiązywania Umowy. W ostatnim roku kalendarzowym obowiązywania Umowy (tj. 2029 r.) czynszu dzierżawnego nie nalicza się.
4. O aktualnej stawce czynszu dzierżawy, **Dzierżawca** będzie informowany przez **Wydzierżawiającego** w formie jednostronnego, pisemnego oświadczenia, bez konieczności zawierania aneksu do Umowy.
5. Na poczet czynszu za 2024 r., **Wydzierżawiający** zalicza kwotę wadium wniesioną przez **Dzierżawcę** w wysokości ..... zł (słownie: ..... złotych).
6. Czynsz **Dzierżawca** zobowiązuje się wpłacać na konto Biebrzańskiego Parku Narodowego w BGK, nr rachunku 10 1130 1059 0017 3397 2620 0006.
7. **Dzierżawca** nie ma prawa potrącenia z czynszu żadnych sum z tytułu roszczeń do Biebrzańskiego Parku Narodowego.
8. Za datę zapłaty uważa się datę zaksięgowania środków na wskazanym koncie, należącym do **Wydzierżawiającego**.
9. W przypadku opóźnienia w zapłacie czynszu, **Wydzierżawiający** będzie upoważniony do naliczenia odsetek za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

§ 9

1. Tytułem zabezpieczenia prawidłowej realizacji postanowień Umowy i roszczeń **Wydzierżawiającego** wynikających z Umowy, w szczególności roszczeń o zapłatę czynszu dzierżawnego, **Dzierżawca** zobowiązany jest wnieść zabezpieczenie należytego wykonania Umowy, zwane w dalszej części „**zabezpieczeniem**" w wysokości .....zł (słownie: …… złotych), co stanowi wysokość opłaty czynszu dzierżawnego w roku 2024.
2. **Dzierżawca** jest zobowiązany wnieść zabezpieczenie najpóźniej w terminie do 30 listopada 2024 r., przy czym w przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie pieniężnej (w pieniądzu) istnieje możliwość wpłaty zabezpieczenia w dwóch ratach (każda po 50% wysokości wymaganego zabezpieczenia):
   a) I ratę należy wnieść w terminie do 30 listopada 2024 r.,
   b) II ratę w terminie do 31 stycznia 2025 r.
3. Zabezpieczenie może być wniesione, według wyboru **Dzierżawcy**, w jednej lub w kilku następujących formach:
   a) pieniądzu, zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu **Dzierżawca** wpłaca przelewem bankowym na rachunek wskazany przez **Wydzierżawiającego**;
   b) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
   c) gwarancjach bankowych;
   d) gwarancjach ubezpieczeniowych.
4. W przypadku wniesienia przez **Dzierżawcę** zabezpieczenia w formach niepieniężnych – zabezpieczenie nie może wygasnąć przed dniem 15 czerwca 2029 r., tj. przed upływem 3 (trzech) miesięcy po terminie zakończenia Umowy.
5. Dokument gwarancyjny musi bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantować zapłatę za zobowiązania **Dzierżawcy** wobec **Wydzierżawiającego** wynikające z Umowy w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy. Z treści gwarancji (poręczenia) winno wynikać bezwarunkowe zobowiązanie gwaranta (poręczyciela) do wypłaty **Wydzierżawiającemu** pełnej kwoty zabezpieczenia, na każde pisemne żądanie zgłoszone przez **Wydzierżawiającego** w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, bez konieczności wykazywania przez **Wydzierżawiającego** zasadności i wysokości zgłoszonych roszczeń. Gwarancja (poręczenie) nie może zawierać zastrzeżenia gwaranta (poręczyciela), że odpowiedzialność gwaranta (poręczyciela) z tytułu gwarancji (poręczenia) jest wyłączona w stosunku do jakiejkolwiek zmiany Umowy objętej gwarancją (poręczeniem), jeżeli zamiana ta nie została zaakceptowana przez gwaranta (poręczyciela).
6. Treść dokumentu gwarancyjnego zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu Umowy podlega akceptacji **Wydzierżawiającego**.
7. W przypadku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w gwarancjach bankowych, ubezpieczeniowych, beneficjentem zabezpieczenia jest **Wydzierżawiający**. Umowa gwarancyjna zawarta pomiędzy bankiem/firmą ubezpieczeniową a **Dzierżawcą** winna określać gwarancję jako bezwarunkową i nieodwołalną. W treści gwarancji winien znaleźć się zapis gwarantujący **Wydzierżawiającemu,** na jego pisemne żądanie, zapłatę kwoty zabezpieczenia w następujących przypadkach:
   a) nienależytego wykonania umowy dzierżawy, w szczególności niezapłacenia czynszu dzierżawnego;
   b) niezapłacenia kar umownych;
   c) niezapłacenia odsetek z tytułu opóźnienia w zapłacie należności wynikających z niniejszej Umowy.

8. Termin obowiązywania takiej gwarancji nie może być krótszy niż do dnia 15 czerwca 2029 r,, tj. przed upływem 3 (trzech) miesięcy po terminie zakończenia Umowy.
9. Jeżeli zabezpieczenie zostało wniesione w pieniądzu, **Wydzierżawiający** przechowuje je na swoim rachunku bankowym oprocentowanym wg zasad ustalonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. **Wydzierżawiający** zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu, wraz z ewentualnymi odsetkami wynikającymi z umowy ww. rachunku bankowego, pomniejszonymi o koszty prowadzenia tego rachunku i ewentualne wypłaty dokonane przez **Wydzierżawiającego** na poczet roszczeń wobec **Dzierżawcy**, w terminie 14 dni od daty dokonania zwrotu Przedmiotu dzierżawy – po zakończeniu Umowy, o ile w protokole zdawczo-odbiorczym nie wniesiono uwag co do stanu Przedmiotu dzierżawy. W takim przypadku **Wydzierżawiający** ma prawo do zatrzymania zabezpieczenia wniesionego w pieniądzu do czasu usunięcia przez **Dzierżawcę** stwierdzonych naruszeń na podstawie postanowień § 17 ust. 6 Umowy, a zwrot tego zabezpieczenia według zasad ustalonych powyżej, nastąpi w terminie 14 dni od daty stwierdzenia przez **Wydzierżawiającego** usunięcia tych naruszeń. W przypadku nieusunięcia naruszeń przez Dzierżawcę w wyznaczonym przez Wydzierżawiającego terminie zabezpieczenie zostanie zaliczone na poczet kar umownych naliczonych z tego tytułu oraz kosztów usunięcia pozostałości.
10. W trakcie realizacji Umowy, **Dzierżawca** może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w ust. 2, po wcześniejszym, pisemnym uzgodnieniu z **Wydzierżawiającym**.
11. W przypadku zmniejszenia się kwoty zabezpieczenia, wskutek zaspokojenia wymagalnych roszczeń **Wydzierżawiającego**, **Dzierżawca** zobowiązany jest do uzupełnienia zabezpieczenia do kwoty określonej w ust. 1, w terminie 30 dni od pisemnego wezwania **Wydzierżawiającego**.

§ 10

Dzierżawca, w okresie trwania Umowy jest obowiązany do zapłaty wszelkich należności i danin publicznych, w tym podatków obciążających grunty objęte Przedmiotem dzierżawy – na podstawie wystawionej przez **Wydzierżawiającego** faktury lub noty.

§ 11

Dzierżawca nie może, bez uprzedniej pisemnej zgody **Wydzierżawiającego**, pod rygorem nieważności, zmienić przeznaczenia Przedmiotu dzierżawy ani oddać Przedmiotu dzierżawy, bądź jego części, osobom trzecim do używania na podstawie umowy dzierżawy, najmu, użyczenia lub innej podobnej umowy. W przypadku zgody na oddanie Przedmiotu dzierżawy w używanie osobom trzecim, podmiotem odpowiedzialnym za realizacje wszelkich zapisów Umowy pozostaje **Dzierżawca**.

§ 12

1. **Wydzierżawiający** ma prawo obciążyć **Dzierżawcę** karami umownymi w następujących przypadkach:
   1) za prowadzenie prac niezgodnie z wytycznymi, określonymi w załączniku nr 1 i 2 do Umowy lub niezgodnie z pisemnym ustaleniem Stron, w wysokości określonej w poniższej tabeli. Kara będzie liczona z dokładnością do 0,5 ha, z zaokrągleniem w górę. Za działania niezgodne z wytycznymi uznaje się w szczególności:

Rodzaj uchybienia	**Jednostkowa wartość kary / przelicznik kary**
a) niewykonanie w danym roku kalendarzowym działań w zakresie uzgodnionym Porozumieniem	500 zł za ha, na którym nie wykonano działań
b) koszenie w innym miejscu niż uzgodniono lub wykoszenie większej powierzchni niż uzgodniono	800 zł za ha[1]
c) prowadzenie prac w inny sposób niż uzgodniono, np. wykonanie koszenia sprzętem mechanicznym zamiast ręcznie, zbiór biomasy w kopy zamiast w stogi	1000 zł za ha[1]
d) prowadzenie prac poza terminami uzgodnionymi w *Porozumieniu ws. działań ochronnych na lata 2024-2029*	800 zł za ha[1]
e) prowadzenie prac bez uzgodnionego z Wydzierżawiającym *Porozumienia ws. działań ochronnych na lata 2024-2029*	1000 zł za dokument
f) prowadzenie prac bez uzgodnionego przez Wydzierżawiającego wstępu w danym sezonie (*Uzgodnienie wstępu*)	500 zł za dokument za rok
g) pozostawienie biomasy w stogach lub belach po terminie wskazanym w załączniku do umowy nr 1 i 2a,	50 zł za każdy stóg lub belę

h) pozostawienie pozyskanej / skoszonej biomasy w pokosach lub kopach po terminie określonym w załączniku nr 1 i 2a do umowy lub jej rozdrobnienie	1200 zł za ha[1] lub 100 zł/kopę
i) niezgłoszenie lub nieskuteczne zgłoszenie Wydzierżawiającemu rozpoczęcia lub zakończenia prac (w tym wywozu biomasy) w danym sezonie zgodnie z § 4 ust 6	200 zł za niezastosowanie się do każdego z pkt a, b, c z § 4 ust 6 osobno
k) niewywiezienie biomasy zalegającej z poprzedniego sezonu (bele/stogi) pomimo wskazania przez Wydzierżawiającego dodatkowego terminu wywozu	50 zł za każdy stóg lub belę

[1] liczba ha, na których wykonano działania nieuzgodnione

2) za niezłożenie lub niezłożenie w terminach oraz w odpowiedniej formie dokumentów, o których mowa w § 4 ust. 2 lub 7 Umowy, w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych);
3) za niezłożenie lub niezłożenie w odpowiedniej formie dokumentu, o którym mowa w § 4 ust. 4 Umowy, w wysokości 100 zł (słownie: sto złotych);
4) za nieprzestrzeganie zapisów §4 ust. 9 Umowy, w wysokości 1000 zł (słownie: tysiąc złotych) za każde stwierdzone uchybienie;
5) za stwierdzenie braku sorbentów olejów i paliw, pochłaniających produkty ropopochodne, w wyposażeniu maszyn używanych do wykonywania działań ochronnych – 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) za każdy stwierdzony przypadek;
6) za stwierdzenie braku sprawnego sprzętu i środków przeciwpożarowych w wyposażeniu maszyn używanych do wykonywania działań ochronnych - 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) za każdy stwierdzony przypadek;
7) za zniszczenie struktury siedliska przyrodniczego, mające negatywny wpływ na to siedlisko lub występujące w nim gatunki rzadkie i chronione, w tym niszczenie i uszkadzanie stanowisk gatunków chronionych, kęp turzyc oraz spowodowanie uszkodzeń w glebie - w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) za każde dziesięć arów powierzchni zniszczonej;
8) za zniszczenie lub uszkodzenie punktów pomiarowych sieci hydrologicznej: – w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) za zniszczenie lub uszkodzenie piezometru – w wysokości 3200 zł (słownie: trzy tysiące dwieście złotych) za zniszczenie lub uszkodzenie automatycznego rejestratora poziomu wód znajdującego się w piezometrze, za każdy udokumentowany przypadek;
9) za zagospodarowanie biomasy, w całości lub w jakiejkolwiek części, niezgodnie z oświadczeniem dzierżawcy złożonym w ofercie do przetargu, w wyniku którego zawarto niniejszą umowę – 5000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) za każdy stwierdzony przypadek;
10) inne działania niż powyżej, takie jak zniszczenie tras dojazdowych na gruntach BbPN – w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) za 10 mb trasy.

2. Kary umowne za stwierdzenie każdego uchybienia, o którym mowa w ust. 1, są naliczane odrębnie, przy czym łącznie naliczone kary umowne na podstawie Umowy nie mogą przekroczyć w każdym roku kalendarzowym obowiązywania Umowy, 100% wartości brutto rocznego czynszu dzierżawnego.
3. W ciągu 14 dni od dnia otrzymania przez **Dzierżawcę** pisma **Wydzierżawiającego** informującego o zamiarze naliczenia kary umownej i zawierającego uzasadnienie naliczenia kary, **Dzierżawca** może wnieść do **Wydzierżawiającego** wyjaśnienia. Po rozpatrzeniu wyjaśnień, **Wydzierżawiający** nalicza karę i wzywa **Dzierżawcę** do zapłaty naliczonej kary lub może od niej odstąpić.
4. Kwota należnych kar winna być zapłacona przelewem na konto określone w § 8 ust. 5. O terminie oraz wysokości naliczonych kar **Wydzierżawiający** powiadomi pisemnie **Dzierżawcę**.
5. W przypadku opóźnienia w zapłacie kar, **Wydzierżawiający** będzie upoważniony do naliczenia odsetek za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).
6. **Wydzierżawiający** zastrzega sobie prawo do potrącenia kwoty z tytułu należnych, a nie zapłaconych kar umownych z zabezpieczenia.
7. **Dzierżawca** zobowiązany jest do zapłaty ww. kar umownych także w przypadkach, gdy za działania opisane w ust. 1 pkt 1, 5-9 odpowiedzialne są osoby trzecie, za które ponosi on odpowiedzialność.

§ 13

1. **Wydzierżawiającemu** przysługuje prawo wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:

1) opóźnienia z zapłatą jakiejkolwiek części czynszu przez okres dłuższy niż 30 dni (**Wydzierżawiający** zwolniony jest z obowiązku wyznaczania dodatkowego terminu na zapłatę zaległego czynszu);
2) niewniesienia (w całości lub w części, tj. którejkolwiek raty zabezpieczenie wnoszonego w pieniądzu) bądź nieuzupełnienia zabezpieczenia, o którym mowa w § 9 Umowy, w umówionym terminie;
3) złamania przez **Dzierżawcę** zakazu określonego w § 7 lub § 11 Umowy;
4) niewykonywania zabiegów ochronnych przewidzianych Umową z przyczyn leżących po stronie Dzierżawcy;
5) uporczywego użytkowania Przedmiotu dzierżawy, niezgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku nr 2 do Umowy lub pisemnym ustaleniem Stron. Za *„uporczywe”* uznaje się minimum dwukrotne stwierdzenie przez **Wydzierżawiającego** faktu zaistnienia tego samego naruszenia;
6) nieprzedłożenia w terminie projektu *Porozumienia w sprawie działań ochronnych* lub jego korekty, o którym mowa w § 4 ust. 2 Umowy;
7) nie stosowania się do poleceń wydanych na podstawie § 6 ust. 1 oraz ust. 2 Umowy oraz na podstawie §6 ust. 6;

2. Wypowiedzenie Umowy przez **Wydzierżawiającego** ze skutkiem natychmiastowym następuje poprzez złożenie przez **Wydzierżawiającego** pisemnego oświadczenia wysłanego **Dzierżawcy** na wskazany przez niego w Umowie adres. W przypadku zwrotu przesyłki przez pocztę wskutek nie poinformowania przez **Dzierżawcę** o zmianie adresu wskazanego w Umowie albo podania nieprawidłowego adresu, oświadczenie uważa się za doręczone.
3. **Wydzierżawiający** ma prawo do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym z przyczyn leżących po stronie **Dzierżawcy**, poza przypadkami wyraźnie wskazanymi w Umowie, również w wypadku nie przestrzegania przez **Dzierżawcę** innych obowiązków wynikających z Umowy, w szczególności w przypadku użytkowania Przedmiotu dzierżawy w sposób inny, niż wskazany w załączniku nr 1 i 2 do Umowy. Jednak w takich wypadkach, **Wydzierżawiający** ma obowiązek, przed wypowiedzeniem Umowy, wezwać pisemnie **Dzierżawcę** do usunięcia naruszenia (zastosowania się do umownego obowiązku), wyznaczając mu termin usunięcia tego naruszenia.
4. Jeżeli **Wydzierżawiający** stwierdzi, że **Dzierżawca** nie zastosował się do wezwania, o którym mowa w ust. 3, we wskazanym terminie, ma prawo wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym.
5. W wypadku rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym, z przyczyn leżących po stronie **Dzierżawcy**, **Wydzierżawiającemu** przysługuje od **Dzierżawcy** kara umowna w wysokości 30% wartości brutto czynszu dzierżawnego za 2024 r., z tym zastrzeżeniem, że kara umowna nie przysługuje, gdy rozwiązanie umowy było spowodowane niewykonaniem przez Dzierżawcę świadczenia pieniężnego.
6. Niezależnie od możliwości skorzystania z prawa do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym z przyczyn leżących po stronie **Dzierżawcy**, **Wydzierżawiający** ma prawo do naliczenia **Dzierżawcy** kary umownej za stwierdzone niewywiązywanie się z obowiązków w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) dziennie w okresie od upływu terminu wyznaczonego dla usunięcia naruszenia zawartego w pisemnym wezwaniu **Dzierżawcy** do dnia usunięcia naruszenia. Określonych w niniejszym ustępie kar umownych za naruszenie przez **Dzierżawcę** więcej niż jednego obowiązku, nie sumuje się.
7. Skorzystanie przez **Wydzierżawiającego** z prawa do kary umownej nie niweczy jego prawa do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym z przyczyn leżących po stronie **Dzierżawcy**. Niemniej jednak, jeżeli **Dzierżawca** uiści bezzwłocznie karę umowną oraz zastosuje się do obowiązku (usunie naruszenie) we wskazanym terminie, a uchybienie nie było długotrwałe (stan niezgodny z Umową nie trwał dłużej niż 30 dni), biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, **Wydzierżawiający** może odstąpić od zamiaru wypowiedzenia Umowy, o czym informuje **Dzierżawcę** na piśmie.
8. **Wydzierżawiającemu** przysługuje od **Dzierżawcy** kara umowna z ust. 6, nawet jeżeli następnie wypowie Umowę z przyczyn będących po stronie **Dzierżawcy**. Kara ta przysługuje niezależnie od kary umownej za wypowiedzenie umowy ze skutkiem natychmiastowym z przyczyn leżących po stronie **Dzierżawcy**.
9. **Wydzierżawiający** ma prawo do wypowiedzenia Umowy, w całości lub w części, z zachowaniem trzy miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli grunty będące Przedmiotem dzierżawy lub ich cześć, Wynajmujący zdecyduje się przeznaczyć na cele związane z wykonaniem innych zadań parku narodowego, tj. udostępnianiem parku narodowego lub prowadzeniem działań związanych z edukacją przyrodniczą (np. budowa infrastruktury turystycznej). Dzierżawca nie będzie domagał się od Wydzierżawiającego żadnych roszczeń w przypadku rozwiązania Umowy wskutek wypowiedzenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 14

1. **Wydzierżawiający**, w związku z zawarciem i wykonywaniem Umowy, nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu ryzyka gospodarczego podejmowanego przez **Dzierżawcę**, a związanego z użytkowaniem Przedmiotu dzierżawy. Również ryzyko uczestnictwa we wszelkich programach rolnych i rolno-środowiskowo-klimatycznych, związanych z możliwością uzyskania płatności i dopłat unijnych, obciąża wyłącznie **Dzierżawcę**.
2. **Wydzierżawiający** nie ponosi odpowiedzialności z tytułu ryzyka zgłaszanych przez Dzierżawców areałów do Agencji ARiMR celem otrzymania wsparcia finansowego.

§ 15

Wszelkie wypadki losowe, mogące wpływać na zmniejszenie walorów użytkowych Przedmiotu dzierżawy, obciążają wyłącznie **Dzierżawcę**, który z tego tytułu nie będzie starał się o wypłatę odszkodowania przez **Wydzierżawiającego** czy obniżenia wysokości czynszu dzierżawnego.

§ 16

Dzierżawca ponosi pełną odpowiedzialność za zachowanie osób przy pomocy których wykonuje Umowę, a działania tych osób uznawane będą za działania **Dzierżawcy**.

§ 17

1. Po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy, **Dzierżawca** jest obowiązany zdać Przedmiot dzierżawy poprzez podpisanie protokołu zdawczo-odbiorczego w miejscu i terminie wskazanym przez **Wydzierżawiającego**. Wydzierżawiający jest uprawniony do sporządzenia jednostronnego protokołu zdawczo-odbiorczego, jeżeli **Dzierżawca** nie stawi się w miejscu i terminie wskazanym przez **Wydzierżawiającego.**
2. Używanie przez dotychczasowego **Dzierżawcę** Przedmiotu dzierżawy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy, nie uważa się za przedłużenie Umowy dzierżawy na czas nieokreślony.
3. Wysokość ani charakter nakładów poniesionych przez **Dzierżawcę** w ramach realizacji Umowy, nie będzie stanowić podstawy do domagania się przedłużenia Umowy, jak również do zgłaszania przez **Dzierżawcę** jakichkolwiek innych roszczeń wobec **Wydzierżawiającego**.
4. **Wydzierżawiający** nie ponosi odpowiedzialności finansowej za szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta (w tym gatunki łowne i chronione) na gruntach objętych Przedmiotem dzierżawy.
5. **Dzierżawca** zobowiązuje się zdać Przedmiot dzierżawy w stanie niepogorszonym i usunąć na swój koszt wszelkie pozostałości swojej działalności.
6. Jeśli w protokole, o którym mowa w ust. 1, zawarto uwagi dotyczące niewywiązania się **Dzierżawcy** z postanowień Umowy, dotychczasowy **Dzierżawca** jest zobowiązany do usunięcia stwierdzonych naruszeń na własny koszt najpóźniej w terminie 1 miesiąca od zakończenia obowiązywania Umowy. Jeżeli **Dzierżawca** nie uczyni zadość temu obowiązkowi, **Wydzierżawiający** ma prawo dokonać usunięcia pozostałości na jego koszt, a także ma prawo dodatkowo naliczyć **Dzierżawcy** karę umowną w wysokości 30% wartości brutto czynszu dzierżawnego za rok poprzedzający zdanie gruntu. Wniesione zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy może być zaliczone na poczet tej kary.
7. Za wyrządzoną na gruntach szkodę, **Dzierżawca** odpowiada bez ograniczeń.

§ 18

Wydzierżawiający zastrzega sobie prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wysokość kar umownych przewidzianych Umową.

§ 19

1. W przypadku, gdyby okazało się, że poszczególne postanowienia Umowy są nieważne albo nie wywołują zamierzonych skutków prawnych, nie będzie to naruszało ani ważności, ani skuteczności pozostałych postanowień umownych. W takich przypadkach Strony zobowiązują się do zastąpienia tych postanowień innymi, które w sposób najbardziej zbliżony wyrażają ekonomiczny i prawny sens postanowień zastąpionych.
2. W razie wątpliwości, co do treści któregokolwiek z postanowień Umowy, należy je interpretować przede wszystkim tak, aby nie ucierpiał na tym główny cel Umowy, jakim jest ochrona przyrody.

§ 20

1. Wszelkie oświadczenia w imieniu **Wydzierżawiającego** składane są **Dzierżawcy** na adres wskazany w Umowie lub inny adres wskazany pisemnie przez **Dzierżawcę** i / lub zgodnie z ustaleniami ust. 3.
2. Oświadczenia niedoręczone **Dzierżawcy** wskutek nie powiadomienia przez niego o zmianie adresu wskazanego w Umowie lub podania nieprawidłowego adresu uważa się za doręczone.

3. Strony dopuszczają/nie dopuszczają* możliwość korespondencji i kontaktu w inny wskazany sposób:

   Dzierżawca: nr tel.: .....,

   e-mail: ..... .

   Wydzierżawiający: nr tel. 85-738-30-00 oraz e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl

   W przypadku, gdy **Dzierżawca** wskaże powyżej adres e-mail, korespondencję wysłaną przez **Wydzierżawiającego** na ten adres email uznaje się za doręczoną.
   Oświadczenia przekazywane pomiędzy Stronami z wykorzystaniem komunikacji teleinformatycznej (ePUAP) powinny być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisane przy pomocy profilu zaufanego. Oświadczenia składane przez Strony z wykorzystaniem adresu e-mail wskazanego powyżej mogą też być własnoręcznie podpisane i wysłane w formie nieedytowalnej (skan). Ww. forma oświadczeń jest zastrzeżona pod rygorem nieważności.
4. **Dzierżawca**, chcąc upoważnić inną osobę do składania jakichkolwiek oświadczeń w jego imieniu, zobowiązany jest dostarczyć **Wydzierżawiającemu** pisemne pełnomocnictwo zawierające informację o zakresie i terminie upoważnienia.
5. Rozwiązanie Umowy możliwe jest na podstawie pisemnego, zgodnego porozumienia Stron.

§ 21

1. Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Załączniki do Umowy stanowią integralną część Umowy.
3. W sprawach nieuregulowanych Umową, zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego.
4. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z Umowy jest sąd właściwy dla siedziby **Wydzierżawiającego**.
5. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egzemplarze dla **Wydzierżawiającego** oraz jeden dla **Dzierżawcy**.

…….. ……..
WYDZIERŻAWIAJĄCY **DZIERŻAWCA**

Załączniki:

1) Wykaz nieruchomości dzierżawionych wraz z kategoriami użytkowania
2)
   a) Mapa poglądowa kompleksu przeznaczonego do dzierżawy
   b) Wymagania dotyczące wykonywania działań ochronnych
3) Protokół zdawczo-odbiorczy
4) Porozumienie ws. działań ochronnych na lata 2024-2029– wytyczne dotyczące sporządzania
5) Wniosek o uzgodnienie wstępu – wzór
6) Sprawozdanie z wykonania zabiegów ochronnych w sezonie …… z zatwierdzonym Porozumieniem ws. działań ochronnych na lata 2024-2029 - wzór

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO", informuję, że:

1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Biebrzański Park Narodowy, z siedzibą w Osowcu -Twierdzy 8, 19-110 Goniądz, kontakt tel. 85 7383000 lub e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl,
2) administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD). Z IOD można skontaktować się pod adresem e-mail: iod@biebrza.org.pl lub w siedzibie Administratora w czasie pełnienia dyżurów przez IOD, bądź listownie na adres korespondencyjny wskazany powyżej,
3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzamy na podstawie obowiązujących przepisów prawa w celu:
   - zgłoszenia i uczestnictwa w przetargu,
   - zawarcia i wykonania umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO),

- wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na administratorze danych osobowych (np. prawa podatkowego lub przepisów o rachunkowości), wynikających z prawa Unii i prawa polskiego - (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO),
- ustalenia, obrony i dochodzenia roszczeń (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO),

Podstawą prawną przetwarzania danych są przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2012 roku w sprawie przetargów oraz rokowań na rozporządzanie nieruchomościami przez parki narodowe
(Dz.U. z 2012 r., poz. 868) a także ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 217 ze zm).

4) Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do momentu ustania celu przetwarzania tj. przez czas wykonania umowy, ustania celów związanych z ewidencją podatkową zgodnie z art. 86 § 1 Ordynacji podatkowej z dnia 29 sierpnia 1997 r., a w pozostałym zakresie do czasu upływu okresu przedawnienia roszczeń wynikających z umowy,

Ponieważ dokumentacja wytworzona przez Biebrzański Parki Narodowy stanowi zasób archiwalny, informujemy, że będziemy przechowywać dane osobowe na podstawie przepisów prawa o archiwizacji oraz, zgodnie z obowiązującą w Biebrzańskim Parku Narodowym, Instrukcją kancelaryjną oraz Jednolitym rzeczowym wykazem akt. Zniszczenie dokumentacji następuje na podstawie zgody właściwego archiwum państwowego, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach może dokonać zmiany kategorii archiwalnej dokumentacji.

5) podanie danych osobowych jest dobrowolne lecz stanowi warunek zawarcia i wykonania umowy. Odmowa ich podania może skutkować brakiem możliwości uczestnictwa w przetargu oraz zawarcia lub wykonania umowy. Podanie danych osobowych w zakresie: imię, nazwisko, adres jest obowiązkowe. Podanie danych kontaktowych (nr tel. adres e-mail, nr rachunku bankowego) jest dobrowolne. Podanie danych w zakresie: seria i nr dokumentu tożsamości oferenta, PESEL osoby fizycznej będzie niezbędne do przygotowania umowy.
6) odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia danych zgodnie z art. 28 RODO, a także podmioty uprawnione na mocy nadrzędnych przepisów prawa do uzyskania danych, jak też podmioty uprawnione do ich uzyskania w związku z realizacją umowy. Wobec powyższego, odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: operatorzy pocztowi, przewoźnicy, bank, serwis oprogramowania,
7) nie będziemy przekazywać Pani/Pana danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych,
8) mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych Państwa dotyczących, narusza przepisy ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO),
9) posiadacie Państwo prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, a w określonych przypadkach do ich usunięcia, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu,
10) Państwa dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji, w tym profilowaniu.

……

czytelny podpis (dotyczy osoby fizycznej)

Wymagania <u>obligatoryjne</u> obowiązujące wszystkich dzierżawców:

Dzierżawca jest zobowiązany do przestrzegania obowiązującego prawa, a w szczególności ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), rozporządzeń Ministra właściwego ds. Środowiska oraz zarządzeń Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego.

1. **Na dzierżawionych gruntach <u>należy</u>:**
   a. prowadzić prace od poniedziałku do piątku, wyłącznie w dni robocze.
   b. rozpoczynać prace nie wcześniej niż 2 godziny po wschodzie słońca i zakończyć je nie później niż 2 godziny przed zachodem słońca.
   c. wykonywać zabiegi w sposób zgodny z opisem kategorii użytkowania zamieszczonym w załączniku nr 1 do Umowy[1].
   d. działania ochronne planować tak, by powierzchnia niekoszona znajdowała się co roku w innym miejscu. Opracowując Porozumienie w sprawie działań ochronnych na lata 2024-2029 (zwane również Porozumieniem 5-letnim, załącznik nr 4 do umowy) Dzierżawca jest zobowiązany do uwzględnienia lokalizacji koszeń przeprowadzonych na tych gruntach w latach poprzednich. Ich lokalizacja z lat ubiegłych zostaną udostępnione Dzierżawcy przez BbPN na jego pisemny wniosek.
   e. działania ochronne planować (na etapie Porozumienia 5-letniego) tak, by nie kumulować realizacji wszystkich zabiegów koszenia w kompleksie w jednym roku / sezonie. Dotyczy kompleksów złożonych z więcej niż jednego poligonu.
   f. zebrać biomasę w ciągu dwóch tygodni od skoszenia, jednak nie później niż w terminie wskazanym w załączniku nr 1. W przypadku koszenia ręcznego w stogi, a w przypadku koszenia mechanicznego w stogi lub w bele. Stogi powinny mieć min. 2,5 m wysokości. Nie dopuszcza się składowania biomasy w kopach.
   g. **wywieźć biomasę** niezwłocznie po zbiorze lub w przypadku utrzymywania się warunków uniemożliwiających prowadzenie wywozu na ten czas w terminie **do 31 grudnia danego roku** (z wyjątkiem gruntów, dla których w opisie kategorii użytkowania wskazano wcześniejszy termin). Prace wywozu należy prowadzić tak, by nie spowodować mechanicznych zniszczeń struktury gleby oraz roślinności. Nakaz wywozu dotyczy również biomasy pozostałej z poprzednich lat, w tym biomasy zalegającej w momencie przekazywania gruntu Dzierżawcy;
   h. jeżeli w opisie kategorii użytkowania wskazano zabieg redukcji drzew lub krzewów RK, zabieg ten należy wykonać w ciągu pierwszych dwóch lat obowiązywania umowy w terminie od 1 lub 16 sierpnia (zgodnie z kategorią użytkowania opisaną w załączniku nr 1) do **31 grudnia**. W pozostałych latach / sezonach zabieg usuwania odrośli wykonać według potrzeb. Pozyskane drewno i gałęzie należy usunąć z powierzchni dzierżawionej poza teren BbPN w tym samym terminie;
   i. przejazd przez grunty nie będące własnością BbPN uzgodnić z właścicielami tych gruntów;
   j. uzgodnić przebieg tras dojazdowych z BbPN, który nie powinien ulegać modyfikacji w trakcie trwania umowy dzierżawy. Zmiany przebiegu tras spowodowane sytuacjami wyjątkowymi muszą zostać wcześniej uzgodnione z BbPN. Trasy dojazdowe do dzierżawionych powierzchni powinny mieć szerokość nie większą niż 8 – 10 m. Na dzierżawcy spoczywa obowiązek utrzymania tras w stanie pozwalającym na ich użytkowanie bez powodowania znaczących zniszczeń w podłożu lub przez cały okres dzierżawy, np. poprzez wyłożenie faszyny lub w inny sposób po wcześniejszym pisemnym uzgodnieniu z BbPN;
   k. zachować (tzn. pozostawić bez wykaszania) oznakowane stanowiska wierzby lapońskiej i brzozy niskiej;
   l. w przypadku stwierdzenia przez Służby Parku bukowiska łosi na użytkowanym obszarze, na wezwanie Służby Parku wstrzymać prace do momentu jego zakończenia;
   m. roślinność w pasach 5 m szerokości wzdłuż rowów melioracyjnych kosić po 15 września lub pozostawiać je nieskoszone;
   n. wykonywać koszenie na wysokości 10-20 cm nad poziomem gruntu, a w przypadku zbiorowisk kępowych (tj. z dominacją turzyc kępowych) wykonywać koszenia, tak by nie uszkadzać kęp turzyc;
   o. w przypadku powierzchni koszonej raz na 5 lat odstąpić w danym sezonie od wykonania zabiegów, gdy poziom wody uniemożliwia ich realizację bez naruszenia wierzchniej warstwy gleby. Zabieg ochronny należy wówczas przełożyć na następny sezon. Zasada ta obowiązuje w pierwszych trzech sezonach realizacji umowy.
   p. skutecznie i z wyprzedzeniem zgłosić: rozpoczęcie prac: koszenia, zbioru, wywozu biomasy, oraz zakończenia prac: koszenia i zbioru biomasy, a także zakończenia wywozu biomasy w danym sezonie mailowo lub telefonicznie – wyłącznie wiadomość tekstowa, sms, do właściwego miejscowo konserwatora obwodu ochronnego. W zawiadomieniu należy

[1] W przypadku kilku sąsiadujących ze sobą działek ewidencyjnych będących przedmiotem dzierżawy o tej samej kategorii użytkowania, stanowiących jeden kompleks, wskazany wcześniej procent koszenia odnosi się do całości kompleksu a nie do każdej działki ewidencyjnej.

podać: nr umowy, miejsce i czas rozpoczęcia i/lub zakończenia prac.

q. W przypadku konieczności przebywania na terenie BbPN po zmierzchu, np. celem dozoru pozostawionego sprzętu lub powierzchni dzierżawionej wystąpić z wyprzedzeniem o zgodę do Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego na przebywanie nocą na terenie BbPN. Zgłoszenie musi zawierać: cel przebywania, okres czasu jakiego dotyczy, miejsce oraz osoby i sprzęt przebywające nocą w BbPN.

2. Na dzierżawionych gruntach <u>zabrania się</u>:

a. przeorywania, wałowania, włókowania, stosowania osadów ściekowych, stosowania podsiewu oraz mechanicznego niszczenia struktury glebowej;
b. nawożenia, wapnowania, bronowania;
c. stosowania środków ochrony roślin;
d. tworzenie nowych, rozbudowy i odtwarzania istniejących systemów melioracyjnych;
e. koszenia okrężnego od zewnątrz do środka koszonej powierzchni;
f. wykonywania więcej niż jednego pokosu rocznie o ile taka możliwość nie została wskazana przy opisie kategorii użytkowania;
g. pozostawiania biomasy w pokosach, kopach lub jej rozdrobnienia;
h. składowania biomasy wśród kęp drzew i zarośli, w obniżeniach terenu;
i. uszkadzania i niszczenia punktów pomiarowych sieci hydrologicznej BbPN.

3. Na dzierżawionych gruntach <u>dopuszcza się</u>:

a. Przedłużenie terminu realizacji działań w przypadku braku możliwości ich wykonania (dokończenia) w danym sezonie wegetacyjnym w uzgodnionym terminie, jeżeli warunki hydrologiczne uniemożliwiają prowadzenie prac bez powodowania negatywnych zmian w strukturze siedliska i w podłożu. Wydłużenie terminu koszenia możliwe będzie tylko po wcześniejszym pisemnym uzgodnieniu z Wydzierżawiającym;
b. odstąpienie od wykonania zabiegów w danym sezonie w przypadku występowania i długotrwałego utrzymywania się wysokich stanów wód uniemożliwiających bądź istotnie utrudniających ich wykonanie.

Dzierżawca może zwrócić się do Wydzierżawiającego z pisemnym wnioskiem o przedłużenie terminu realizacji rozpoczętych prac uzasadniając zaistniałą sytuację. W uzasadnieniu należy przedstawić okoliczności uniemożliwiające terminowe zakończenie działań. W przypadku utrzymywania się warunków uniemożliwiających prowadzenie zabiegów należy wskazać okres trwania niekorzystnych warunków oraz załączyć dokumentację potwierdzającą te okoliczności, np. pomiar poziomu wody z tego okresu na powierzchni dzierżawionej, której dotyczy wniosek wraz z dokumentacją fotograficzną obrazującą trudności. Fotografie muszą zawierać geolokalizację. Zaistniałe ograniczenia można potwierdzić również u właściwego miejscowo Konserwatora Obwodu Ochronnego – odpowiednia adnotacja Konserwatora na piśmie Dzierżawcy.

c. Na dzierżawionych gruntach zaleca się pozostawienie bez zabiegów (koszenia i odkrzaczania) miejsc pokrytych krzewami, drzewami, zwartą trzciną, szczególnie podmokłych, na obszarze stanowiącym do 5% powierzchni kompleksu. W sytuacji pozostawienia takich miejsc, informacja o ich lokalizacji (warstwa .shp) powinna być dołączona do projektu Porozumienia 5-letniego (załącznik nr 4 do umowy) lub do oświadczenia z wykonanych prac w danym sezonie (załącznik nr 6 do umowy).

Ze względu na stosowanie różnych urządzeń do pomiaru powierzchni przyjmuje się nie większy niż 10% margines błędu powierzchni skoszonej w stosunku do powierzchni zaplanowanej w danym sezonie do koszenia. Do wartości 10% nie dolicza się wyprzedzająco zgłoszonej powierzchni, o której mowa w pkt 3c załącznika nr 2b do umowy.

PROTOKÓŁ
zdawczo-odbiorczy przekazania nieruchomości
z dnia …… roku

Podstawa prawna:
Umowa nr …./2024 dzierżawy nieruchomości gruntowych, zawarta dnia …….. 2024 r.

Strona przekazująca (dane przekazującego):
……
……
……

Strona przejmująca (dane przejmującego):
……
……
……

Strona przekazująca przekazuje, a Strona przejmująca przejmuje z dniem …… nieruchomość o łącznej powierzchni ……. ha, składającą się z działek o nr ewidencyjnych: załącznik nr 1 do umowy dzierżawy.

Dzierżawca oświadcza, iż[†]:

- ☐ rezygnuje z oględzin nieruchomości gruntowych i nie zgłasza uwag do stanu przekazywanych gruntów
- ☐ dokonał oględzin nieruchomości gruntowych i nie zgłasza uwag do stanu przekazywanych gruntów
- ☐ dokonał oględzin nieruchomości gruntowych i wnosi o zapisanie uwag do Protokołu.

Uwagi (należy podać informację czy na przekazywanych gruntach znajdują się pozostałości działalności Dzierżawcy, np. odpady, zalegająca biomasa lub inne):
……
……
……

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach: dwa egzemplarze dla Wydzierżawiającego, jeden egzemplarz dla Dzierżawcy.

PRZEKAZUJĄCY PRZEJMUJĄCY

Zatwierdził:

[†] Zaznaczyć właściwe

……

……
Imię i nazwisko/nazwa
adres

……
data

Porozumienie ws. działań ochronnych na lata 2024 - 2029
Do umowy dzierżawy nr ……
Dzierżawca ……

Porozumienie powinno zawierać plan działań, tj. rodzaj prac, ich lokalizację, powierzchnię, minimalne i maksymalne wskaźniki opisujące działanie, sposób składowania biomasy itp., w okresie obowiązywania umowy dzierżawy.

Plan należy przygotować dla wszystkich sezonów w okresie obowiązywania umowy dzierżawy. Należy odnieść się do całego obszaru będącego przedmiotem umowy, wskazując zarówno miejsca przewidziane do aktywnych działań, jak i miejsca wyłączone z działań w danym sezonie.

Porozumienie należy przedstawić w formie elektronicznej[3] w formacie plików .shp oraz plików pdf (mapy, tabela), które powinny być spójne i przygotowane wg poniższego schematu:

1.1. Tabele

Dane dotyczące planowanych zabiegów ochronnych należy przedstawić w postaci tabel. Do uzupełnienia tabel należy zastosować skróty wymienione i wyjaśnione poniżej każdej z tabel. Jeśli potrzeba, należy uzupełnić tabele komentarzem ogólnym poniżej tabeli lub w tabeli w polu [Uwagi] odnoszącym się do konkretnych rekordów.

1.1.1. Tabela PJD

IdPJD	Sezon	PRSK	DzialOchr	SposDzial	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M1	M2	M3	Pow PJD	SklBiom	Nr Umowy	Uwagi

Kolorem szarym oznaczono miesiące, które dotyczą wyłącznie prac związanych z redukcją drzew i krzewów. Możliwość zbioru oraz wywozu biomasy w tym okresie wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, po wcześniejszej akceptacji przez Wydzierżawiającego pisemnego wniosku Dzierżawcy.

Objaśnienia kolumn:

IdPJD (podstawowa jednostka działania) – kolejne liczby oznaczające jednorodny, spójny obszar podlegający jednolitemu działaniu w danym sezonie;
Sezon – okres prowadzenia prac określony w załączniku nr 1 do Umowy odnoszący się do danego roku trwania umowy;

PRSK – kod pakietu i wariantu realizowanego programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego (PRŚK), np. 4.1, zgodnie z nomenklaturą stosownego Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ws. PRŚK;
DzialOchr – kod działania ochronnego (KM – koszenie mechaniczne, , KR- koszenie ręczne, RD – redukcja drzew, RK –redukcja krzewów, BR – brak działań, WY – wywóz biomasy); W rubryce należy wpisać po przecinku kody działań, które planuje się zrealizować na danym PJD, jeśli dotyczy kilku.
SposDzial – kod sposobu prowadzenia działań (RE – kosa tradycyjna / spalinowa lub kosiarka samobieżna, CL – ciągnik z kosiarką listwową, CR- ciągnik z kosiarką rotacyjną, CI – ciągnik z inną kosiarką, RL – ratrak z kosiarką listwową, RR – ratrak z kosiarką rotacyjną, PB – prasa belująca, PBg – prasa belująca na gąsienicach, P – przyczepa, Pg – przyczepa na gąsienicach, IN – inny, w uwagach wskazać jaki);
M7-M12 (nr miesiąca) – deklaracja wykonywania zabiegów w danym miesiącu (1 – oznacza działanie, 0 – oznacza brak działania), dotyczy także planowanego terminu wywozu;
M1-M3 (nr miesiąca w roku następnym) – deklaracja wykonywania zabiegów w danym miesiącu (1 – oznacza działanie, 0 – oznacza brak działania);
PowPJD – powierzchnia PJD w ha;
SklBiom – kod sposobu składowania biomasy (BE-bele, ST-stogi); za stóg uznaje się biomasę złożoną w jednym miejscu w postaci stożkowatego stosu o minimalnej wysokości 2,5 m.
NrUmowy– numer umowy dzierżawy, której dotyczy Porozumienie;
Uwagi – dodatkowe informacje.

……

podpis dzierżawcy

1.2. Mapy

Mapa dla każdego sezonu w skali 1: 5000 lub innej gwarantującej jej czytelność.
Mapa powinna przedstawiać granice PJD (przerywana, cienka, czarna linia) wraz z etykietami oznaczającymi nr PJD, rodzaj działania i sposób składowania biomasy (np. 1/KR/BE). Jasnożółtym kolorem tła należy oznaczyć obszary przewidziane do koszenia mechanicznego, pomarańczowym obszary przewidziane do koszenia ręcznego, czarnym kropkowaniem obszary przewidziane do wypasu, szarym obszary, na których nie będą prowadzone działania w danym sezonie. Mapy powinny również zawierać drogi dojazdowe do wszystkich użytkowanych kompleksów.
Na mapie należy wskazać granice i numery działek ewidencyjnych.
Mapa powinna zawierać metrykę z podstawowymi danymi: Nr umowy, imię i nazwisko/nazwę dzierżawcy, sezon wykonania zabiegów, nr arkusza mapy oraz obręb ewidencyjny.

1.3.Pliki shapefile

Należy przygotować dwa pliki shp.: PJD_2024-2029 *Nazwa_dzierżawcy* oraz *Drogi_dojazdowe*
Warstwy (klasy obiektów) w formacie *shape* lub geobazy ESRI powinny być odwzorowane w układzie PUWG 92. W nazwach plików oraz przy wpisywaniu danych do tabeli atrybutów nie należy używać polskich znaków diakrytycznych oraz symboli . , - + : / \ „”. Układ tabeli atrybutów powinien odpowiadać poniższym wzorcom. Odstępstwa należy uzgadniać z Biebrzańskim Parkiem Narodowym.
Struktura tabeli atrybutów:

1. IdPJD – *liczba całkowita;*
2. IdDzierzawcy – liczba całkowita (wypełnia BbPN);
3. Sezon – pole tekstowe 10 znaków (np. 2024/2025);
4. PRSK – pakiet i wariant realizowanego programu rolnośrodowiskowego lub rolnośrodowiskowo-klimatycznego, np. 4.1;
5. DzialOchr *(działanie ochronne)* – pole tekstowe 15 znaków, wpisać kody zgodnie z pkt. 1.1.1;
6. SposDzial (*sposób działania*) – pole tekstowe 10 znaków, wpisać kody zgodnie z pkt. 1.1.1
7. M7 (*nr miesiąca w roku*) – nr miesiąca w roku, liczba całkowita (1 – oznacza działanie, 0 -brak działania)
8. M8 (*nr miesiąca w roku*) – j.w.;
9. M9 (*nr miesiąca w roku*) – j.w.;

10. M10 (*nr miesiąca w roku*) – j.w.;
11. M11 (*nr miesiąca w roku*) – j.w.;
12. M12 (*nr miesiąca w roku*) – j.w.;
13. M1 (*nr miesiąca w roku następny,)* – j.w.;
14. M2 (*nr miesiąca w roku następnym*) – j.w.;
15. M3 (nr miesiąca w roku) – j.w.
16. PowPJD *(powierzchnia PJD w ha)* – pole liczbowe podwójne;
17. SklBiom – sposób składowania biomasy – pole tekstowe 5 znaków, wpisać kody zgodnie z pkt. 1.1.1;
18. NrUmowy – pole tekstowe 10 znaków (np. 1/2023);
19. Uwagi – pole tekstowe 200 znaków;

Dane należy przesłać drogą elektroniczną na adres **sekretariat@biebrza.org.pl** lub na elektroniczną skrzynkę podawczą Parku w tytule wiadomości podając nazwę dzierżawcy i numer umowy, a w treści wiadomości informację jakie dokumenty są przesyłane w załączeniu, np. *„Przekazuję w załączeniu Porozumienie ws. działań ochronnych na lata 2024 – 2029 z dnia … wraz z załącznikami*”. Można wskazać nazwę dzierżawcy oraz nr umowy / umów, których dotyczy.

Struktura tytułu załączników:

Nazwa: Dzierzawca (nazwisko_imię/nazwa firmy)_PJD_(sezony)

Nazwa: Dzierzawca (nazwisko_imię/nazwa firmy)_PJD_(trasy)

W przypadku zmian w realizowanych działaniach należy dostarczyć korektę Porozumienia przed przystąpieniem do realizacji działań. Korekta powinna być przygotowana zgodnie z ww. wytycznymi na pozostały okres trwania umowy. Dodatkowo w odpowiedniej tabeli/klasie obiektów, należy dodać kolumnę Korekta (pole tekstowe 200 znaków) i w niej, w sposób zwięzły, opisać zmiany w stosunku do zatwierdzonej wersji Porozumienia (np. zmieniono sposób składowania biomasy z BE na ST).

Załącznik nr 5 do umowy dzierżawy nr ……/2024 z dnia ……..
Wniosek o uzgodnienie wstępu - wzór

…….
Data

……

……
Imię i nazwisko/nazwa
adres

Uzgodnienie wstępu na sezon ……/…….
do umowy dzierżawy nr ……/2024

1. **Tabela Wykaz osób**

Lp.	Funkcja	Nazwisko	Imię	Uwagi
1				
2				
3				

Funkcja: dozór lub wykonawca

2. **Tabela Pojazdy**

Lp.	Typ pojazdu	Nr rejestracyjny	Cel użycia (wybrać z listy poniżej)	Uwagi
1				
2				
3				
4				

Typ pojazdu: ciągnik, ratrak, samochód, motor, prasa belująca, prasa kostkująca, przyczepa samozbierająca, przyczepa itp.
Cel użycia: wpisać do jakich celów zostanie wykorzystany pojazd, np. koszenie mechaniczne, koszenie ręczne, odkrzaczanie, zbiór biomasy, wywóz biomasy, dozór

3. **Tabela Sprzęt**

Lp.	Rodzaj sprzętu	Ilość [szt.]	Cel użycia (wybrać z listy poniżej)	Uwagi
1				
2				
3				

Rodzaj sprzętu: kosiarka samobieżna, kosa ręczna tradycyjna, kosa ręczna spalinowa
Cel użycia: koszenie mechaniczne, koszenie ręczne, odkrzaczanie

4. **Planowany termin rozpoczęcia koszenia:** ……

Prace prowadzone będą zgodnie z uzgodnionym *Porozumienie ws. działań ochronnych na lata 2024-2029*

z d*n.* …….

……
podpis dzierżawcy

……

……

Imię i nazwisko/nazwa

……

……

adres

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ZABIEGÓW OCHRONNYCH

Oświadczam, że zabiegi ochronne zaplanowane *w Porozumieniu ws. działań ochronnych na lata 2024-2029 do umowy dzierżawy nr ……../2024* na sezon ……../……. zatwierdzonym przez Wydzierżawiającego dnia ……:

☐ zostały wykonane zgodnie z treścią cytowanego Porozumienia, a zabiegi wykonano w miesiącu/ach:.

rodzaj działania / miesiąc roku	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**I**	**II**	**III**
KOSZENIE i ODKRZACZANIE									
ZBIÓR									
SKŁADOWANIE									
WYWYÓZ BIOMASY									

☐ nie zostały wykonane

☐ zostały wykonane inaczej niż zaplanowano[1]

Wyjaśnienie

(*należy podać przyczyny niewykonania zabiegów ochronnych/ wykonania zabiegów ochronnych inaczej niż planowano oraz opisać podstawowe parametry wykonanych prac, m.in. sposób i zakres koszenia, termin koszenia, zbioru i wywozu biomasy*)

……

……

……

……

……

……

[1] W przypadku zaznaczenia tego pola należy uzupełnić poniższe Wyjaśnienia oraz załączyć do Sprawozdania stosowne pliki Esri shapefile

Biomasa pozyskana podczas zabiegu koszenia[i]:

☐ została całościowo/częściowo[i] wywieziona z powierzchni w miesiącu/ach oraz zagospodarowana w następujący sposób:

……

……

☐ została złożona na powierzchni:

- w formie:

  □ bel – liczba: ……

  □ stogów – liczba: ……

- lokalizacja składowanej biomasy: ……

……

(należy załączyć plik shp z lokalizacją w układzie współrzędnych PUWG 92)

WNIOSEK DO WYDZIERŻAWIAJĄCEGO *(wypełnić jeśli dotyczy)*

Wnoszę o wydłużenie terminu wywozu biomasy. Wywóz planuję przeprowadzić w okresie …….. (*wskazać dzień i miesiąc/-ce*). Prośbę swoją motywuję następująco: (*odnosząc się do wytycznych załącznika nr 2b do Umowy należy opisać i uprawdopodobnić zaistniałe okoliczności*):

……

……

……

……

UWAGA! Nie dopuszcza się pozostawienia biomasy w pokosach!

……

Dzierżawca
Data, podpis dzierżawcy

……

Wydzierżawiający:
Data, podpis właściwego miejscowo Konserwatora

Załącznik:
- mapy przedstawiające zmiany zakresu Porozumienia (*w przypadku zmian dotyczących lokalizacji powierzchni zabiegów i/lub dróg dojazdowych, sposobu koszenia, itp.*), mapy obrazujące miejsca składowania biomasy (jeśli dotyczy), po jednej dla każdego kompleksu wraz z wersją elektroniczną w postaci plików *.shapefile* sporządzonych zgodnie z wytycznymi do zał. 4. Plik *.shapefile* musi również zawierać lokalizację składowisk biomasy